

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Шумен“

НАСЕЛЕНИЕ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Текущата демографска ситуация в област Шумен се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението.

Към 31 декември 2025 г. населението на област Шумен е 148 601 души, което представлява 2.3% от населението на България и нарежда областта на 15-то място по брой на населението, непосредствено след Кърджали (152 028 души) и преди Враца (144 502 души). В сравнение с 2024 г. населението на областта намалява с 678 души.

Мъжете са 71 924 (48.4%), а жените - 76 677 (51.6%), или на 1 000 мъже се падат 1 066 жени. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 59 години включително¹.

Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2025 г. лицата на 65 и повече навършени години в област Шумен са 38 798, или 26.1% от населението на областта. В сравнение с 2024 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.4 процентни пункта.

Процесът на застаряване е по-силно изразен сред жените, отколкото сред мъжете. В област Шумен относителният дял на жените на възраст над 65 години е 30.2%, а на мъжете - 21.7%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

Делът на лицата на 65 и повече навършени години в страната е 24.3%. В регионален аспект този дял е най-висок в областите Видин (31.6%), Смолян (31.1%) и Габрово (30.8%). Най-нисък е делът на възрастното население в областите София (столица) - 19.2%, Варна - 21.7%, и Пловдив и Сливен - 22.8%.

Към 31.12.2025 г. в област Шумен **децата до 15 години са 19 167, или 12.9% от общия брой на населението** (13.9% за страната), с 0.1 процентен пункт по-малко от 2024 година. Относителният дял на населението под 15 години е най-висок в областите Сливен - 18.7%, Ямбол - 15.2%, и Пловдив и Стара Загора - 14.6% от населението на областта, а най-нисък в областите Смолян - 10.0%, Видин - 11.4%, и Габрово - 11.5%.

Към 31.12.2025 г. **общият коефициент на възрастова зависимост² за област Шумен е 64.0%,** или на всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65

¹ С изключение на единични възрасти 3, 8, 10, 12, 15, 30, 40, 52 и 58 години.

² Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

НАСЕЛЕНИЕ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

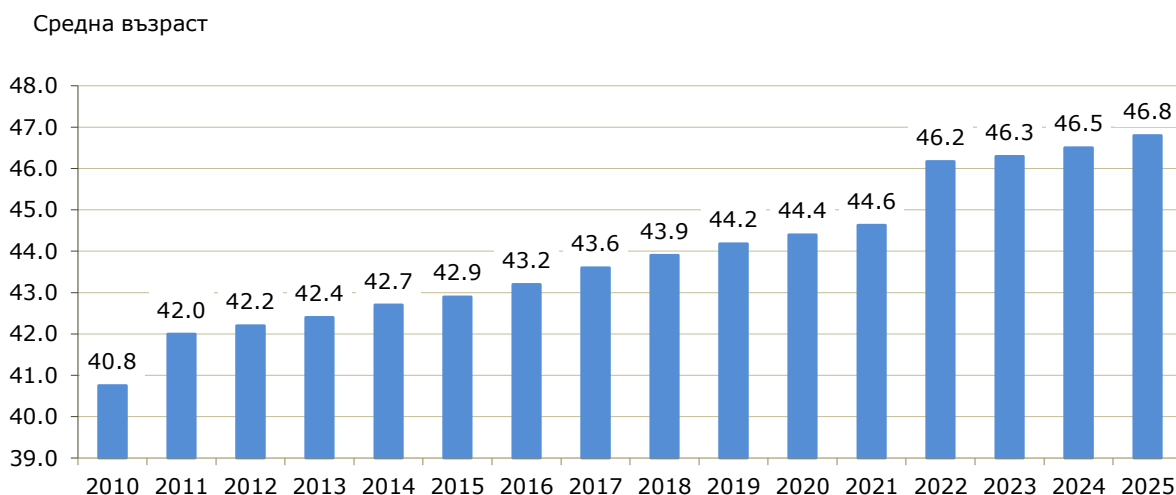
години) се падат по-малко от две лица в активна възраст. За сравнение, през 2024 г. този коефициент е бил 63.2%.

Във всички области на страната този показател е над 50.0%. Най-ниска е стойността на коефициента в София (столица) - 50.9%, а най-висока в областите Видин - 75.4%, Ямбол - 74.3%, и Габрово - 73.2%.

Застаряването на населението в област Шумен води до повишаване на неговата **средна възраст**, която от 40.8 години през 2010 г. нараства на 46.8 години в края на 2025 г., при 45.4 години средна възраст за страната.

Процесът на застаряване на населението се проявява както при жените, така и при мъжете, като средната възраст на жените в областта е 48.6 години, а на мъжете - 44.8 години.

Фиг. 1. Средна възраст на населението в област Шумен

Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - **под, във и над трудоспособна възраст**. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени³ при определянето на възрастовите граници за пенсиониране.

За 2025 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са до навършването на 62 години и 4 месеца за жените и 64 години и 8 месеца за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2025 г. е 85 557 души, или 57.6% от цялото население на област Шумен, като мъжете са 45 334, а жените -

³ Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

НАСЕЛЕНИЕ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

40 223. През 2025 г. броят на трудоспособното население намалява с 384 души спрямо предходната година.

Към края на 2025 г. в над трудоспособна възраст са 42 427 души, или 28.5%, а под трудоспособна възраст са 20 617, или 13.9% от населението на областта.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коефициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2025 г. коефициентът на демографско заместване за област Шумен е 65 лица, а за страната това съотношение е 75 лица.

Най-благоприятна е стойността на показателя в областите София (столица) - 99, Сливен - 96, и Варна - 89 лица. Най-нисък е този показател в областите Кърджали - 46, Смолян - 49 и Силистра, където 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст, се заместват от 55 лица, влизащи в трудоспособна възраст.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическият регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.